

Nr 213.

Av herr **Bengtsson** i Kullen, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning i fråga om anslag till folkskoleinspektionen.*

I årets statsverksproposition begäres under punkterna 164 och 165 i 8:de huvudtiteln 3 särskilda anslag å sammanlagt 605,400 kronor till folkskoleinspektionen. Av anslagen äro två *förslagsanslag*, nämligen avlöningsanslaget kr. 345,000 samt resekostnadsanslaget kr. 250,000. Därtill kommer ett expensanslag på 10,400 kronor. I avlöningsanslaget är *icke* inbegripet det dyrtidstillägg som utöver de fastställda avlöningarna skall utgå.

Emellertid ger en verkställd undersökning vid handen, att dessa belopp långt ifrån täcka kostnaderna för folkskoleinspektionen, sådana de under senare år *i verkligheten* utgått. Anslagens egenskap av *förslagsanslag* ger ju också möjlighet att väsentligen överskrida desamma.

Efterföljande tablå visar den oerhörda stegringen av utgifterna för folkskoleinspektionen. Uppgifterna hava erhållits ur *statens budgetredovisning* för de olika åren. Med *undantag av de från och med 1918 i budgetredovisningen upptagna krigstids- och dyrtidstilläggen*, utgjorde statens kostnader för folkskoleinspektionen åren 1901—1924 i jämna tal följande:

År	Kronor	År	Kronor	
1901	95,400	1912	141,100	
1902	110,000	1913	143,700	
1903	99,900	1914	157,800	
1904	112,300	1915	255,000	
1905	113,500	1916	274,200	
1906	117,700	1917	279,100	
1907	116,500	1918	337,500	
1908	143,000	1919	365,900	
1909	134,300	1920	682,600	
1910	132,900	1921	738,000	
1911	134,500	1922	721,900	
		1923	694,200	(¹ / ₇ 23— ³⁰ / ₆ 24)

Denna oerhörda stegring av kostnaderna, som till en del även beror på författningsbestämmelser och andra åtgärder, vilka automatiskt öka utgifterna, har i fråga om en detalj. varit föremål för statsrevisorernas upp-

märksamhet. I sin till innevarande års riksdag avgivna berättelse för förvaltningsåret 1 juli 1923—30 juni 1924 hava de nämligen under § 36 å sid. 58 gjort följande uttalande:

”Vid granskning av ett antal reseräkningar, som avgivits av folkskoleinspektörer inom fyra distrikt, hava revisorerna uppmärksammat, att i åtskilliga fall resekostnad debiterats för färd med skjuts, då järnväg kunnat användas. Vidare hava revisorerna konstaterat, att resorna i många fall icke syntts vara planlagda med tillbörlig omsorg, varigenom kostnaderna blivit onödigt stora.”

Det kan också anmärkas, att på administrativ väg genom kungl. kungörelse den 19 juni 1919 statens folkskoleinspektörer i resereglementet uppflyttats från fjärde till tredje klassen med därav följande förhöjning i dagtraktamente m. m.

Såsom de väsentligaste orsakerna till de stegrade kostnaderna för folkskoleinspektionen torde kunna i främsta rummet angivas det stora antal befattningar, ökade löner och höga resekostnader. Det är nödvändigt att i alla dessa avseenden en begränsning iakttages; och särskilt torde man härvid kunna taga fasta på finansminister Thorssons i årets remissdebatt avgivna försäkran, att ”Geddesyxan” icke skall tillåtas ”slöa till”.

Emellertid torde det icke vara rådligt att lita allenast på ett på detta sätt utkastat ord, utan det bör tillkomma riksdagen själv, då förhållandet är uppenbart, att begära den begränsning av statens utgifter härutinnan, som synes både möjlig och nödvändig.

Med anledning härav tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att riksdagen ville såsom villkor eller förutsättning för beviljandet av de utav Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen begärda anslag till folkskoleinspektionen fastställa och i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att utredning må genom Kungl. Maj:ts försorg skyndsamt verkställas *dels* i vad mån och på vad sätt folkskoleinspektionen och inspektörsområdena må kunna omläggas, så att folkskoleinspektörernas antal minskas, *dels ock* huru i övrigt kostnaderna för folkskoleinspektionen må kunna nedbringas, ävensom att de åtgärder vidtagas, som av utredningen kunna för-
anledas.

Stockholm den 22 januari 1925.

Emil Bengtsson.